

Broj: 01,02,03/11-05-187/09
Sarajevo, 12. 5. 2009.

IZVJEŠĆE S DRUGOG DIJELA REDOVITOG ZASJEDANJA PARLAMENTARNE SKUPŠTINE VIJEĆA EUROPE ZA 2009. GODINU, STRASBOURG, 27-30. TRAVNJA 2009.

U Strasbourgu je od 27. do 30. travnja 2009. godine održan drugi dio redovitog zasjedanja Parlamentarne skupštine Vijeća Europe. Na zasjedanju je sudjelovalo Izaslanstvo PSBiH, u kojem su bili: **Mladen Ivanić**, član; **Azra Hadžiahmetović**, članica; **Slavko Matić**, član; **Milica Marković**, članica; **Mirjana Malić**, zamjenica člana; **Edina Hrnjić**, tajnica Izaslanstva.

27. travanj – prvi dan zasjedanja

Izvjeshće o aktivnostima Ureda i Stalnog komiteta PSVE-a uglavnom se odnosilo na izvješća o nadgledanju izbora u Moldaviji, Makedoniji i Crnoj Gori, te nadgledanje referenduma o ustavu u Azerbajdžanu. Ocijenjeno je da su predsjednički izbori u Makedoniji uspjeli ostvariti napredak u vraćanju pouzdanja građana u demokratski proces, nasuprot parlamentarnim izborima iz lipnja 2008. godine koji su obilježeni nasiljem i nezakonitostima. O izborima u Crnoj Gori izvijestio je g. Gross (Švicarska) ističući da u Crnoj Gori postoji problem povjerenja građana u sustav i njegove institucije. Ocijenio je kako su stranačke vođe raspodijelile polovinu mjesta, što je dovelo do toga da birači nisu znali za koga glasuju, a ujedno i onemogućilo političare da budu neovisni. Također je izjavio kako bi građani trebali biti bolje informirani o svojim pravima i o potrebi da glasuju, dok televizijsko izvještavanje mora biti uravnoteženije, a manjine bolje zastupljene. Govoreći o izborima u Moldaviji, g. Wilshire (Ujedinjeno Kraljevstvo) naglasio je da će govoriti samo o izborima, no ne i o onome što se poslije događalo, jer će to biti predmetom rasprave po žurnom postupku. Ocijenio je da su izbori u Moldaviji ispunili mnoge međunarodne standarde i obveze, ali je potrebno raditi na unapređenju izbornog procesa kako bi se osigurala njegova neovisnost od administrativnog uplitanja i povećalo povjerenje javnosti u proces.

G. Mevlut Çavuşoğlu (Turska) reagirao je na izvješće o posjetima Bosni i Hercegovini, Maroku, Andori te o drugim aktivnostima koje je predsjednik Skupštine, g. Lluís Maria de Puig, podnio Uredu PSVE-a. Posebice se zahvalio predsjedniku na posjetu Bosni i Hercegovini koja je, prema njegovu mišljenju, jedna od najproblematičnijih zemalja Vijeća Europe. Rekao je da Vijeće Europe, a posebice Parlamentarna skupština VE-a, moraju posvetiti više pozornosti Bosni i Hercegovini.

Na travanjskom zasjedanju PSVE-a obilježena je i *šezdeseta obljetnica Vijeća Europe*. Prikazan je kratki film s dijelovima govora eminentnih osoba koje su se obraćale Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe od njezinog konstituiranja do danas, nakon čega se obratio predsjednik Skupštine i Vijeće Europe nazvao domom koji pruža utočište velikoj europskoj obitelji. Kao organizacija koja okuplja sve zemlje kontinenta, raznolikih povijesti, kultura, jezika i iskustava u vezi sa zajedničkim idealima i načelima, te je VE najsofisticiraniji politički projekt što ga je povijest zabilježila. Organizacija je opstala tijekom šezdeset godina, što je dokaz da su stupovi svakoga društva koje brine za svoje građane: demokracija, ljudska prava i vladavina prava. Vijeće Europe njeguje demokraciju na cijelom kontinentu promicanjem dijaloga, participacije i suradnje, te nadahnjuje druge zemlje diljem svijeta da vjeruju u

ista načela. G. De Puig nadalje je govorio o izazovima s kojima se VE suočava te je u tom smislu spomenuo ratove na Balkanu, rat između Gruzije i Rusije, ali i „zamrznute“ sukobe koji prijete erupcijom na više mjesta u Europi. Demokracija je krhka u društvima obilježenim desetljećima totalitarizma, no čak i zrele demokracije mogu zastraniti, podcrtao je g. De Puig. Rad Vijeća Europe nije završen, jer su demokracija, ljudska prava i vladavina prava osjetljive vrijednosti. Posebice je naglasio izazove poput: globalizacije, međunarodnog terorizma i globalnog zatopljenja. Naglasio je kako se ne smije zaboraviti primarna zadaća Vijeća Europe – stalno ponavljanje slogana osnivača europske integracije - Nikada više! „Moramo biti oprezni kako nikad ne bismo dopustili povratak zla što su ga utemeljitelji naše organizacije namjerili iskorijeniti“, rekao je g. De Puig. Ceremonija obilježavanja šezdesete obljetnice VE-a zatvorena je europskom himnom, Betovenovom „Odom radosti“.

Rasprava o zaštiti ljudskih prava u izvanrednim situacijama vođena je na temelju izvješća g. Holgera Haibacha (Njemačka) koji jasno upozorava da proglašenje izvanrednog stanja treba koristiti samo u krajnjoj nuždi i samo u jasno vremenski ograničenom trajanju. Prema parlamentarcima u PSVE-u, proglašenje izvanrednog stanja mora biti podložno zakonodavnom i pravosudnom nadzoru. Usvajajući izvješće g. Haibacha, Skupština je izrazila posebnu zabrinutost nedavnim proglašenjima izvanrednog stanja u nekoliko zemalja članica Vijeća Europe, osobito u Gruziji i Armeniji. Premda je proglašenje izvanrednog stanja dozvoljeno Europskom konvencijom o ljudskim pravima u vrijeme rata ili drugih situacija koje prijete životima građana, takva proglašenja nikada ne bi smjela nadilaziti ono što situacija zahtijeva i uvijek moraju biti sukladna međunarodnom pravu, smatraju parlamentarci. U Rezoluciji 1659 (2009), usvojenoj na temelju prethodno održane rasprave, PSVE poziva na jačanje nadzora nad proglašenjem izvanrednih situacija na međunarodnoj razini koje provode glavni tajnik VE-a i komesar VE-a za ljudska prava.

28. travanj – drugi dan zasjedanja

Situacija u vezi s osobama koje se zalažu za zaštitu ljudskih prava u zemljama članicama Vijeća Evrope – Parlamentarna skupština Vijeća Europe upozorila je vlade zemalja članica na obvezu zaštite branitelja ljudskih prava i njihovih prava tako što će osigurati okruženje za njihovo slobodno djelovanje i, ako je potrebno, mehanizme za osiguranje njihovog fizičkog integriteta. U tom smislu je glavna uloga parlamentaraca da osiguraju politički kontekst i radno okruženje osobama koje se zalažu za zaštitu ljudskih prava. U izvješću g. Haibacha (Njemačka) navodi se kako je određeni broj nevladinih organizacija u Europi izrazio ozbiljnu zabrinutost za teškoće s kojima se susreću pobornici ljudskih prava, te da se situacija u nekim zemljama čak i pogoršava. Razmjena mišljenja članova Komiteta PSVE-a za ljudska prava i pravne poslove s pobornicima ljudskih prava u travnju 2008. i okrugli stol iz studenog 2008. pružili su korisne informacije o tome. Naglašeno je da su se pojedini branitelji ljudskih prava redovno ili povremeno suočavali s preprekama ili neprijateljskim okruženjem u nekoliko država članica Vijeća Europe, a posebice u Armeniji, Azerbajdžanu, **Bosni i Hercegovini**, Gruziji, Ruskoj Federaciji, Srbiji i Turskoj. Rezolucijom 1660 (2009) Skupština je izrazila posebnu zabrinutost za osobe koje se bave zaštitom ljudskih prava i često su izložene napadima i maltretiranju jer se bave „osjetljivim“ pitanjima. Posebnom riziku izloženi su oni koji se bave borbom protiv nekažnjavanja za ozbiljne zločine, borbom protiv korupcije, kao i oni koji rade na zaštiti socijalnih, ekonomskih i kulturnih prava, prava homoseksualaca, migranata te nacionalnih i etničkih manjina. Skupština je pozvala zemlje članice da potpuno primijene odredbe Europske konvencije o ljudskim pravima – osobito one kojima se jamči pravo na život, slobodu od arbitrarnog uhićenja i zatvaranja, ne podvrgavanje mučenju, slobodu izražavanja, udruživanja i okupljanja, pravo na pošteno suđenje i učinkovit pravni lijek.

Nakon rasprave o braniteljima ljudskih prava, **Skupštini se obratila predsjednica Finske, gđa Tarja Halonen**. Predsjednica Halonen u svome je obraćanju pozvala na „pravednu globalizaciju“ u ekonomskom oporavku od globalne krize. Posebice je naglasila da pristup oporavku koji je utemeljen na ljudskim pravima može dovesti do pravednih i održivih rješenja, a VE u tom smislu ima korisne mehanizme za odgovor na izazove današnjice.

U raspravi o *poštovanju dužnosti i obveza Srbije*, Skupština je zaključila da Srbija, usprkos brojnim izazovima i turbulentnim promjenama, napreduje na putu k europskim integracijama. Rezolucijom 1661 (2009), usvojenom na prijedlog izvjestitelja Monitoring komiteta PSVE-a (Charles Goerens, Luksemburg, i Andreas Gross, Švicarska), Skupština je pozvala Srbiju da pripremi mapu puta konkretnih akcija za ispunjavanje preostalih obveza, posebno u području suradnje s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju, za funkcioniranje demokratskih institucija, vladavine prava i ljudskih prava, što bi pomoglo okončanju monitoringa i otvaranju postmonitoring dijaloga sa Srbijom. U raspravi je posebice pozdravljena činjenica da je Srbija svoje nazadovoljstvo u vezi s Kosovom izražavala diplomatskim sredstvima.

Borba protiv kršenja ljudskih prava na spolnoj osnovi, uključujući otmice žena i djevojaka – Rezolucija 1662 (2009), koju su parlamentarci usvojili nakon sveobuhvatne rasprave o ovome obliku ozbiljnog kršenja ljudskih prava, poziva zemlje članice Vijeća Europe da prilagode svoja zakonodavstva kako bi zabranili i omogućili kažnjavanje prisilnih brakova, obrezivanje žena i druga kršenja ljudskih prava po osnovi spola, te ohrabruje zemlje članice da procesuiraju otmice, nelegalno zatvaranje i prisilno vraćanje žena i djevojaka u zemlje podrijetla. Prema PSVE-u, kulturni ili religijski relativizam ni na koji način ne mogu opravdati spomenuta djela, koja su naročito prisutna u imigrantskim zajednicama u Europi. Skupština je također pozvala na pružanje podrške nevladinim organizacijama u zemljama podrijetla i u zemljama domaćinima koje se zalažu za prevenciju ovakvih kršenja ljudskih prava i pružaju pomoć, a koje mogu djelovati i kao most između imigrantskih zajednica i zemalja podrijetla.

Na temelju izvješća Komiteta za socijalna, zdravstvena i obiteljska pitanja, održana je ***rasprava o ženama u zatvoru***. Rasprava je ishodila usvajanjem Rezolucije 1663 (2009), kojom se naglašava da zatvor za osuđene žene treba biti korišten samo kao krajnja mjera. Žene su i dalje manjinska populacija u zatvorima, te je i broj zatvora za žene mali. Stoga su često zatvorene na mjestima udaljenim od njihovih domova, što otežava održavanje obiteljskih veza. Osim toga, budući da su zatvorski režimi posebno namijenjeni muškarcima, u većini slučajeva nedostaju programi i pravila koja bi bila odgovarajuća za žensku populaciju. Stav je Skupštine da prije određivanja zatvorske kazne treba razmotriti sve druge opcije i alternativne načine kažnjavanja, naročito ako su u pitanju samohrane majke. Skupština također smatra za potrebno reformirati zatvore i kazneno pravosuđe radi osiguranja humanije i djelotvornije primjene pravde za žene. Zemlje članice pozvane su da bez odgode provedu odredbe revidiranih Europskih zatvorskih pravila, te unaprijede uvjete, naročito za trudnice, zatim obrazovne i zdravstvene uvjete, organizaciju posjeta, poštovanje ljudskog digniteta zatvorenica i njihovu socijalnu reintegraciju.

Drugoga dana zasjedanja članovi Izaslanstva PSBiH u PSVE-u sastali su se s g. Lucom van der Brandeom (Belgija), kandidatom za glavnog tajnika Vijeća Europe. G. Van der Brande ukratko je prezentirao svoju kandidaturu, posebno ističući potrebu jačanja Vijeća Europe sa svim njegovim institucionalnim sastavnicama, kao i potrebu jačanja partnerstva s Europskom unijom. Jednim od prioritetnih pitanja u smislu jačanja VE-a označio je pitanje proračuna organizacije. Naglasio je kako će se zalagati za programe VE-a orijentirane na države, pružajući potrebnu pomoć, ali ne miješajući se u unutarnja pitanja država članica.

29. travanj – treći dan zasjedanja

Raspravama o aktivnostima Gruzije i Rusije nakon usvajanja Rezolucije 1647 (2009) i o humanitarnim posljedicama rata između Gruzije i Rusije, u svojstvu dopredsjednika Skupštine, predsjedao je g. Mladen Ivanić. Razmatrajući akcije što su, prema preporukama iz Rezolucije 1647 (2009) trebale provesti Gruzija i Rusija, parlamentarci su zaključili da Gruzija još uvijek nije potpuno provela sve preporuke, a Rusija nije provela većinu zahtjeva, pa čak se čini da se udaljava od minimalnih uvjeta potrebnih za dijalog. Stoga je Skupština pozvala obje zemlje da bez odgode provedu mjere kako bi izbjegli pogoršanje sigurnosne situacije i stabilnosti u regiji. Skupština je usvojila

Rezoluciju 1664 (2009) kojom poziva sve strane (Rusiju, Gruziju i *de facto* vlasti Abhazije i Južne Osetije) da: drže administrativne granice Abhazije i Južne Osetije otvorenima; osiguraju neprekidnu isporuku osnovnih komunalnih usluga; međunarodnim mehanizmima za praćenje, posebno Europskom komitetu za prevenciju torture i mučenja, osiguraju slobodan pristup svim zatvorima; rade na identificiranju nestalih osoba i bave se problemom uzimanja talaca i razmjene zatvorenika; podrže inicijative civilnog društva kako bi se osiguralo širenje kulture ljudskih prava u područjima sukoba; u humanitarnom smislu, daju prioritet pronalaženju fleksibilnog i kreativnog dogovora o mandatu i ulozi međunarodnih organizacija koje djeluju u regiji kako promicale mir i stabilnost te nadgledale ostvarenje ljudskih prava i humanitarnu situaciju; razmotre potrebu za novom međunarodnom misijom za očuvanje mira u regiji; suzdrže se od međusobne uporabe sile, što bi doprinijelo sveobuhvatnom rješavanju svih humanitarnih problema nastalih kao posljedica rata iz kolovoza 2008. godine.

Na travanjском zasjedanju najviše pozornosti izazvala je **rasprava po žurnom postupku o izboru glavnog tajnika Vijeća Europe**. Inicirana je zbog problema koji su se javili u postupku imenovanja i odnosima između Komiteta ministara Vijeća Europe i Parlamentarne skupštine Vijeća Europe glede toga. Naime, Komitet ministara VE-a na razini zamjenika je na sastanku od 23. 4. 2009. godine usvojio odluku kojom se suglasio s Nacrtom rezolucije Komiteta ministara o izboru glavnog tajnika Vijeća Europe. Nacrtom rezolucije predviđeno je da će Komitet ministara uputiti Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe dvije kandidature za glavnog tajnika: kandidaturu g. Włodzimierza Cimoszewicza, na prijedlog poljske vlade, i kandidaturu g. Thorbjorna Jaglanda, na prijedlog norveške vlade. Druga dva kandidata - zastupnika u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe - g. Luc Van der Brande i g. Mátyás Eörsi nisu dobili potrebnu podršku, te se nisu našli na kandidatskoj listi koja će biti upućena Skupštini na glasovanje.

Parlamentarna skupština Vijeća Europe oštro je reagirala na takav postupak, navodeći da su kandidati PSVE-a neopravdano izolirani, što dovodi u pitanje legitimnost i demokratičnost cijeloga procesa. Čvrsto uvjereni da svim kandidatima treba pružiti jednaku šansu da budu birani, parlamentarci su održali žurnu raspravu o proceduri izbora glavnog tajnika. Slijedom rasprave, PSVE je usvojio Rezoluciju 1665 (2009) kojom ukazuje na nekoliko problema što ozbiljno utječu na izborni proces:

- Komitet ministara je u svibnju 2007. godine uveo nove odredbe u vezi s kvalifikacijama kandidata za mjesto glavnog tajnika;
- mogućnost kandidatima da uđu u „uži izbor“;
- Komitet ministara je 23. 4. 2009. godine usvojio Nacrt rezolucije kojim se ograničava broj kandidata, što prejudicira mogućnost istinskog konzultiranja Skupštine na sastanku Zajedničkog komiteta (Zajednički komitet uključuje stalne predstavnike zemalja članica VE-a i predstavnike parlamentarnih izaslanstava u PSVE-u) koji je zakazan za 29. 4. 2009. u poslijepodnevnim satima.

Skupština je također zamijetila nedostatak žena kandidata za mjesto glavnog tajnika. Podsjetila je da odluka Komiteta ministara o uvođenju odredaba o dodatnim kvalifikacijama kandidata iz svibnja 2007. godine¹ nikada nije ugrađena u propise Vijeća Europe. Stoga smatra da je za osiguranje legitimnosti novoga glavnog tajnika Vijeća Europe potrebno da:

- zamjenici ministara (stalni predstavnici zemalja članica VE-a) ponovno razmotre svoje prijedloge (Nacrt rezolucije) od 23. 4. 2009. godine u vezi s upućivanjem Parlamentarnoj skupštini kandidatske liste za glavnog tajnika;
- Komitet ministara na svojoj sjednici od 12. 5. 2009. godine usvoji rezoluciju o izboru glavnog tajnika Vijeća Europe, a slijedom toga će Skupštini uputiti listu koja će joj omogućiti odabir između četiri postojeća kandidata.

¹ Komitet ministara zalaže se za kriterije iz izvješća premijera Luksemburga, g. Jean-Claude Junckera, iz 2006. godine o odnosima Europske unije i Vijeća Europe u kojem se, između ostaloga, navodi da kandidati za mjesto glavnog tajnika trebaju biti osobe koje su obnašale visoke državničke pozicije (šefovi vlada i država i sl.).

Parlamentarna skupština Vijeća Europe na koncu je izrazila uvjerenje da propisi prema kojima je vođen izbor najviših dužnosnika Vijeća Europe i koji su u najvećoj mjeri ostali nepromijenjeni više od pola stoljeća više nisu zadovoljavajući, te poziva Ured da instruiira odgovarajuće komitete kako bi predložili moguće izmjene.

Rasprava po žurnom postupku o funkcioniranju demokratskih institucija u Moldaviji – Skupština je na temelju izvješća Monitoring komiteta raspravljala o nasilnim demonstracijama i rušenju javnih zgrada u događajima što su uslijedili nakon izbora u Moldaviji, izražavajući veliku zabrinutost zbog nasilja koje je počinila policija, a u što uključuju navodne slučajeve premlaćivanja, kršenja prava na pravedno suđenje te ograničavanje slobode medija. Parlamentarci su zatražili hitno pokretanje neovisne i detaljne istrage o svim navodima o uporabi nasilja, te suđenje odgovornima za nasilje. Preporučeno je provesti neovisnu, transparentnu i kredibilnu istragu o postlijezbornim događajima, dok su vlasti Moldavije pozvane da nastave s reformama izbornog sustava, medija i policije. PSVE se također zalaže za djelotovniji sudski sustav i znatno bolje uvjete u zatvorima, kako bi oni bili sukladni europskim standardima. U raspravi o događajima u Moldaviji sudjelovao je i g. Mladen Ivanić, koji je primijetio da se građani Moldavije osjećaju izoliranima od ostatka Europe, te da je u takvim uvjetima teško očekivati istinsku demokraciju. Osjećaj izolacije izaziva teškoće, a dodatni je problem što je Moldavija siromašna zemlja koja nije privlačna stranim investitorima. Imajući u vidu takve uvjete, do spomenutih događaja je moralo doći. Stoga je g. Ivanić uvjerenja kako je narodu Moldavije potrebno poslati poruku da su oni Europljani s europskim perspektivom. Naveo je kako slični problemi postoje i na Balkanu, ali je Zapadni Balkan dobio jasnu poruku o europskoj perspektivi, te je još jednom pozvao parlamentarce PSVE-a da građanima Moldavije upute pozitivnije poruke.

Trećega dana zasjedanja parlamentarcima se obratio g. **José Luis Zapatero**, predsjednik vlade Španjolske. Gospodin Zapatero rekao je da ciljevi VE-a moraju biti konolidacija demokracije tamo gdje je još uvijek krhka i nadgledanje poštovanja temeljnih ljudskih prava, kao i njihova daljnja zaštita. Ključnim prioritetima Španjolske u suradnji s Vijećem Europe naveo je: ravnopravnost spolova, borbu protiv terorizma i trgovine ljudima, siromaštvo i promicanje međukulturalnog dijaloga. Potaknut stalno rastućom multikulturalnošću Europe, g. Zapatero izrazio je podršku svim inovativnim politikama čiji je cilj socijalno uključivanje marginaliziranih, ističući da u aktualnoj krizi vlade moraju čvrsto preuzeti obvezu zaštite nezaposlenih.

30. travanj – četvrti dan zasjedanja

Izvjješće o aktivnostima komesara VE-a za ljudska prava za 2008. godinu – Predstavljajući godišnje izvješće, g. Thomas Hammarberg, komesar VE-a za ljudska prava, rekao je da, iako su ljudska prava ukorijenjena u europsko iskustvo, i dalje postoji jaz između retorike i stvarnosti kada je u pitanju njihovo ostvarenje. Komesar je naglasio kako niti jedna zemlja nije oslobođena diskriminacije. „Netrpeljivost prema Romima, ksenofobija i homofobija još uvijek su široko rasprostranjene. Prisutne su i neprihvatljive tendencije antisemitizma i islamofobije. Osobama s invaliditetom uskraćuje se pristup mogućnostima koje su drugima temeljna ljudska prava. Žene su diskriminirane na tržištu rada i manje zastupljene u političkim tijelima. Nasilje u obitelji tužna je stvarnost u velikom broju domova. U svim zemljama izvještava se o slučajevima nasilja nad djecom“, rekao je komesar Hammarberg. Posebno je podcrtao kako policija i pravosuđe često ne jamče prava pojedincima, te se redovito javljaju slučajevi korupcije i zlorabe ovlasti. I u slučajevima reakcija na terorizam dolazi do ozbiljnih kršenja ljudskih prava. Na koncu se osvrnuo i na ljudska prava u kontekstu globalne financijske krize te u tom smislu rekao da Vijeće Evrope sada mora ispuniti očekivanja građana i hitno razviti održive programe kojima se promiče socijalna kohezija i sprečava daljnje razvodnjavanje dogovorenih standarda ljudskih prava, uključujući ekonomska i socijalna prava. Sve politike u tom smislu moraju biti održive i dugoročne te trebaju osigurati da teret oporavka ne bude na onima koji imaju najmanje resursa.

Zadnjega dana zasjedanja Skupštini se obratio ministar vanjskih poslova Španjolske, g. **Miguel Angel Moratinos**, u svojstvu predsjedatelja Komiteta ministara VE-a. Gospodin Moratinos osvrnuo se na aktivnosti španjolskog predsjedanja Vijećem Europe naglašavajući otvorenost za dijalog i institucionalno jačanje VE-a. Posebice je istaknuo aktivnosti na poticanju dijaloga i poboljšanju humanitarne situacije u Gruziji, razgovore s dužnosnicima Bjelorusije u vezi s ubzanjem tempa potrebnih političkih reformi, zalaganja za vladavinu prava i jamčenje temeljnih ljudskih prava i sloboda u Moldaviji. Najavio je razmatranje niza reformi VE-a koje će biti razmatrane na predstojećem ministarskom sastanku u Madridu, a koje su prvenstveno usmjerene na unapređenje djelotvornosti Europskog suda za ljudska prava. Reforma Suda upravo je ključni prioritet španjolskog predsjedanja. Prema riječima ministra Moratinosa, španjolsko predsjedništvo želi dati snažan pečat priznavanju organizacije VE-a, jer ono čini bit Europe već šest desetljeća i bitna je komponenta europske institucionalne strukture. Modernizacija institucija i procedura VE-a mora povećati uvid u djelovanje organizacije i njezinih dostignuća, te povećati učinkovitost svojih aktivnosti kako bi išle u korist svih građana, zemalja članica i same organizacije.

Posljednja rasprava na travanjском zasjedanju PSVE-a odnosila se na **goriva iz poljoprivrednih kultura**. PSVE upozorava na pretjerani rast takvih goriva. Biogoriva su postala kontroverzno pitanje zbog njihovog učinka na društvo i okoliš. Čini se da pretjerani razvoj biogoriva nije opravdan sa stanovišta zaštite okoliša i da bi zapravo mogao imati negativan utjecaj na poljoprivredu i okoliš u najširem smislu. Rezolucijom 1667, usvojenom na temelju rasprave, Skupština je pozvala vlade država članica VE-a da poduzmu potrebne mjere kako bi postigle ravnotežu između potreba za hranom i gorivom, kao i da potaknu istraživanja i razvoj ulaganja u drugu generaciju biogoriva te izvide mogućnosti koje nude drugi izvori energije.

Izvješće pripremila

Edina Hrnjić, tajnica Izaslanstva

Izvješće odobrio

Mladen Ivanić, član Izaslanstva

Dostaviti:

- Kolegijima obaju domova Parlamentarne skupštine BiH
- Povjerenstvu za vanjske poslove Zastupničkog doma PSBiH
- Povjerenstvu za vanjsku i trgovinsku politiku, carine, promet i veze Doma naroda PSBiH
- Izaslanstvu PSBiH u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Europe
- Kolegiju Tajništva PSBiH
- Ministarstvu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine